

Πιλοτική εφαρμογή υποδειγματικών πρακτικών σε κράτη μέλη της ΕΕ

1. Εισαγωγή

Η ώθηση που δόθηκε στο έργο κατά τη διάρκεια των περσινών επιτόπου επισκέψεων μάς οδηγεί στην επόμενη φάση του έργου «Υπέρβαση των εμποδίων στον εμβολιασμό»: Πιλοτική εφαρμογή υποδειγματικών πρακτικών σε επιλεγμένα κράτη μέλη της ΕΕ.

Στις επισκέψεις που έγιναν στην Ισπανία, την Ιταλία, τη Δανία, τις Κάτω Χώρες και την Ιρλανδία συμμετείχαν αρχές υγείας που ανέλυσαν τις πρακτικές και τις δυνητικές εφαρμογές τους στη χώρα ή την περιφέρειά τους. Στη διάρκεια του 2024, το ενδιαφέρον θα εστιαστεί πλέον στην προσαρμογή και την υλοποίηση αυτών των υποδειγματικών πρακτικών σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Τα πιλοτικά έργα θα δοκιμάσουν τη συνάφεια και τη δυνατότητα μεταφοράς επιλεγμένων πρακτικών που κατηγοριοποιούνται σε τρεις ομάδες: προγράμματα σχολικού εμβολιασμού, κινητές μονάδες εμβολιασμού και μηχανισμοί υπενθύμισης εμβολιασμού. Τα πιλοτικά έργα θα διαρκέσουν 12 μήνες και θα πραγματοποιηθούν σε εννέα κράτη μέλη της ΕΕ. Ο προσδιορισμός των ομάδων και η επιλογή των κρατών μελών της ΕΕ που θα εκτελέσουν πιλοτικά έργα οικειοθελώς βασίζονται σε εργασίες και δραστηριότητες προηγούμενων έργων, όπως, μεταξύ άλλων:

- ◆ χαρτογράφηση των υπηρεσιών εμβολιασμού και προσδιορισμός των εμποδίων στον εμβολιασμό σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- ◆ μεγάλης κλίμακας έρευνες στους πολίτες και τους επαγγελματίες υγείας σε όλα τα κράτη μέλη,
- ◆ επιλογή πέντε βέλτιστων πρακτικών για την υπέρβαση των φυσικών, πρακτικών και διοικητικών εμποδίων στον εμβολιασμό, και
- ◆ ενεργή συνεργασία με τις αρχές υγείας.

2. Μεθοδολογία

Για να διασφαλιστεί η καταλληλότητα των επιλεγμένων πρακτικών και για να εκπληρωθούν οι στόχοι των αρχών υγείας που συμμετέχουν στην πιλοτική φάση, η ομάδα έργου υιοθέτησε μια προσέγγιση διαδοχικών σταδίων για τη δημιουργία ενός καταλόγου κρατών μελών της ΕΕ που συμμετέχουν οικειοθελώς:

Στάδιο 1

Ως μέρος της Εργασίας 1, εθνικοί εμπειρογνώμονες υγείας διενήργησαν δευτερογενή έρευνα και συνεντεύξεις, για να προσδιορίσουν και να αποτυπώσουν [τα εμπόδια στον εμβολιασμό σε όλα τα κράτη μέλη](#). Στόχος ήταν να χαρτογραφηθούν οι υπηρεσίες εμβολιασμού σε όλα τα κράτη μέλη και να προσδιοριστούν οι κύριοι φυσικοί, πρακτικοί και διοικητικοί φραγμοί στη διαδικασία εμβολιασμού των πολιτών (δηλαδή, μέθοδοι προσέγγισης της τοπικής κοινωνίας, προδιοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες για το κλείσιμο ραντεβού, απόσταση μετακίνησης).

Στάδιο 2

Ως μέρος της Εργασίας 3, έγινε μια ανοικτή πρόσκληση προς τις αρχές υγείας για την υποβολή ελπιδοφόρων πρακτικών. Υποβλήθηκαν συνολικά 24 πρακτικές από 16 αρχές υγείας μέσω της Πύλης βέλτιστων πρακτικών της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (DG SANTE) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μια ομάδα αξιολογητών προσδιόρισε πέντε ελπιδοφόρες πρακτικές, για τις οποίες πραγματοποιήθηκαν επιτόπου επισκέψεις, με βάση το πλαίσιο αξιολόγησης που ανέπτυξε η διευθύνουσα ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση της υγείας, την πρόληψη των νόσων και τη διαχείριση των μη μεταδοτικών νοσημάτων (SGPP). Οι πέντε ελπιδοφόρες πρακτικές που επιλέχθηκαν ήταν:

- ◆ [Πρόγραμμα σχολικού εμβολιασμού στην Περιφέρεια της Μούρθια, Ισπανία](#)
- ◆ [Μηχανισμοί υπενθύμισης για τη στήριξη της παιδικής ανοσοποίησης, Δανία](#)
- ◆ [Su.Pr.Eme, Υπηρεσία υγειονομικής περίθαλψης για εποχικούς εργαζομένους, Μπάρι, Ιταλία](#)
- ◆ [Κινητές μονάδες εμβολιασμού, Κάτω Χώρες](#)
- ◆ [Προσφορά του εμβολίου της γρίπης σε παιδιά τριών δημοτικών σχολείων, Ιρλανδία](#)

Στάδιο 3

Ως μέρος της Εργασίας 4, εκπρόσωποι των αρχών υγείας από ολόκληρη την ΕΕ συμμετείχαν σε πέντε ξεχωριστές επιτόπου επισκέψεις, κατά τη διάρκεια των οποίων οι συμμετέχοντες ανέλυσαν την επιλεγμένη πρακτική και εξέτασαν τις δυνητικές εφαρμογές της στη χώρα ή την περιφέρειά τους. Αυτές οι ανταλλαγές έδωσαν τη δυνατότητα στις αρχές υγείας με παρόμοιους φραγμούς και παρόμοια ενδιαφέροντα να αλληλεπιδράσουν και να ανταλλάξουν γνώμες και απόψεις. Η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστικής σημασίας για την αντιστοίχιση των πρακτικών με τις αρχές υγείας που ενδιαφέρονταν να τις εφαρμόσουν πιλοτικά.

Τέλος, οι πέντε πρακτικές που επιλέχθηκαν συγκεντρώθηκαν σε ομάδες (με πρακτικές παρόμοιας τυπολογίας) με παρόμοια χαρακτηριστικά και παρεμφερείς φραγμούς, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους σε διαφορετικά εθνικά ή περιφερειακά πλαίσια. Στη συνέχεια, μερικές πτυχές αυτών των πρακτικών θα προσαρμοστούν, μεταφερθούν και εφαρμοστούν πιλοτικά.

3. Τυπολογία πρακτικών

Η έννοια των πιλοτικών έργων ομαδοποιείται σε τρεις τυπολογίες:

Πρόγραμμα σχολικού εμβολιασμού

Οι δύο πρακτικές προγραμμάτων σχολικού εμβολιασμού που εφαρμόστηκαν στην Ισπανία και την Ιρλανδία ομαδοποιούνται σε μία τυπολογία. Και οι δύο επικεντρώνονται στην προσέγγιση των παιδιών της τοπικής κοινωνίας μέσω προγραμμάτων εμβολιασμού στα σχολεία, παρέχοντας στα παιδιά αποτελεσματική πρόσβαση στον εμβολιασμό και συγχρόνως βελτιστοποιώντας τους πόρους από άποψη προσωπικού. Υπηρεσίες υγείας στην Εσθονία και τις Κάτω Χώρες θα εφαρμόσουν πιλοτικά την πρακτική του προγράμματος σχολικού εμβολιασμού.

Κινητές μονάδες

Οι πρακτικές των κινητών μονάδων εμβολιασμού τόσο στις Κάτω Χώρες όσο και στην Ιταλία αντιμετωπίζουν τους φραγμούς που συναντούν οι δυσπρόσιτες ομάδες και την απουσία γεωγραφικής εγγύτητας στις υπηρεσίες εμβολιασμού. Αυτές οι δύο πρακτικές ομαδοποιούνται ως ένας τύπος πρακτικής. Αυτό το έργο θα εφαρμοστεί πιλοτικά από τις αρχές υγείας στην Αυστρία και τη Σουηδία.

Μηχανισμοί υπενθύμισης

Ο δανικός μηχανισμός υπενθύμισης, που καθιστά δυνατή την αποτελεσματικότερη επικοινωνία με τους πολίτες και βελτιώνει την προσέγγιση της τοπικής κοινωνίας από τις υπηρεσίες εμβολιασμού, αποτελεί τον τρίτο τύπο πρακτικής. Υπηρεσίες υγείας στην Κροατία, τη Λιθουανία, τη Σλοβενία και τις ισπανικές περιφέρειες της Καταλονίας και της Μούρθια θα εφαρμόσουν πιλοτικά τη μεταφορά αυτής της υποδειγματικής πρακτικής.

4. Προσδιορισμός κατάλληλων υποψηφίων για πιλοτικά έργα

Αφότου προσδιορίστηκαν οι τυπολογίες των πρακτικών, οι αρχές υγείας είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους για συμμετοχή σε ένα πιλοτικό έργο μίας από τις τρεις ομάδες μέσω της υποβολής πιλοτικών δελτίων (δηλαδή, μια επίσημη εκδήλωση ενδιαφέροντος και ιδέες πιλοτικής εφαρμογής).

Για τους σκοπούς της πιλοτικής εφαρμογής στο πλαίσιο αυτού του έργου, ισχύουν κάποιες προϋποθέσεις επιλογής:

- ◆ Ύπαρξη φραγμών που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με την εφαρμογή της πρακτικής.
- ◆ Επιθυμία ή πρόθεση της αρχής υγείας να αντιμετωπίσει αυτούς τους φραγμούς, με ενεργή συνεργασία και συμμετοχή κατά τη διάρκεια των επιτόπου επισκέψεων.
- ◆ Κατάλληλο νομικό πλαίσιο και κατάλληλες τεχνικές υποδομές για να υποστηριχθεί η εφαρμογή του πιλοτικού έργου.

Για παράδειγμα, η εφαρμογή της πρακτικής του σχολικού εμβολιασμού απαιτεί την παρουσία ενεργών προγραμμάτων σχολικού εμβολιασμού στη χώρα ή την περιφέρεια. Οι πτυχές πιλοτικής εφαρμογής της χρήσης κινητών μονάδων απαιτούν να χρησιμοποιούνται ή να έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί κινητές μονάδες στη χώρα ή την περιφέρεια, ενώ η πιλοτική εφαρμογή των υπενθυμίσεων απαιτεί την ύπαρξη υποδομών πληροφορικής.

Με βάση τις προτάσεις πιλοτικής εφαρμογής που λήφθηκαν από τις αρχές υγείας και την αξιολόγηση των προαναφερόμενων πτυχών, εννέα πιλοτικά έργα θα εφαρμοστούν στην Αυστρία, την Κροατία, την Εσθονία, τη Λιθουανία, τις Κάτω Χώρες, τη Σουηδία, τη Σλοβενία και τις ισπανικές περιφέρειες της Καταλονίας και της Μούρθια.

5. Επόμενα στάδια

Τα επόμενα στάδια του έργου περιλαμβάνουν τρεις φάσεις:

- ◆ **Προετοιμασία:** Από τον Μάρτιο μέχρι τον Μάιο του 2024, η ομάδα του έργου θα διενεργήσει μια συνάντηση συντονισμού με τις αρχές υγείας που θα εφαρμόσουν πιλοτικά τις πρακτικές, καθώς και διεξοδικές επισκέψεις σε κάθε χώρα υποδοχής [συγκεκριμένα, τη Δανία, τις Κάτω Χώρες και την Ισπανία (Μούρθια)], για περαιτέρω εμβάθυνση στην

πρακτική οργάνωση των πιλοτικών έργων και την ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης. Κατά την περίοδο αυτή, η ομάδα θα συνεργαστεί για την από κοινού δημιουργία υλικού και την καθιέρωση πρωτοκόλλων στις συγκεκριμένες περιοχές, κάτι που θα συνεχιστεί και την περίοδο από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούνιο του 2024.

- ◆ **Εφαρμογή:** Τα πιλοτικά έργα θα υλοποιηθούν από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο του 2024. Αυτή η φάση περιλαμβάνει διαδικτυακή στήριξη μεταξύ ομοτίμων και μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση των πιλοτικών έργων από τον Ιούνιο μέχρι τον Ιούλιο, για να αξιολογηθεί η πρόοδος και να γίνουν τυχόν απαραίτητες προσαρμογές.
- ◆ **Αξιολόγηση:** Η αξιολόγηση των πιλοτικών έργων θα ενσωματωθεί στην προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης συλλογής δεδομένων. Η διεξοδική ανάλυση των δεδομένων έχει προγραμματιστεί για την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2024 μέχρι τον Μάρτιο του 2025, οπότε θα αξιολογηθούν η δυνατότητα μεταφοράς και ο αντίκτυπος των πιλοτικών έργων. Ως μέρος της εργασίας 5, θα αναπτυχθούν συστάσεις που θα τροφοδοτηθούν στην *εργασία 6 – Ανάπτυξη συστάσεων για τον τρόπο υπέρβασης των εμποδίων λόγω «άνεσης» στον εμβολιασμό*.

Ενδιαφέρεστε να παρακολουθείτε τις εξελίξεις στα πιλοτικά έργα; Εγγραφείτε στο [εγκύκλιος](#).